Sayı: MS-310-2026/09.29 29.09.2026
Konu: Öğretmenlerin Kariyer Basamaklarına Bağlı Mali Hakları, Seyyanen İlave Ödeme ve Ek Ders Gelirlerinin Emeklilik Haklarına Yansıtılmasına Yönelik Mevzuat Düzenlemesi Talebi

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞINA

Kamu görevlilerinin çalışma hayatları boyunca elde ettikleri gelir ile emeklilik döneminde elde edecekleri gelir arasındaki farkın giderek büyümesi, kamu personel sisteminin ekonomik güvencesi bakımından önemli bir sorun hâline gelmiştir.

Öğretmenler yönünden bu fark; uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik kariyer basamaklarına bağlı artırımlı eğitim öğretim tazminatı, fiilen yerine getirilen ek ders görevlerinden doğan gelirler ve kamu görevlilerine yapılan seyyanen ilave ödeme bakımından belirginleşmektedir. Aktif çalışma döneminde kamu görevlisinin aylık gelirinin önemli bir bölümünü oluşturan bazı ödeme unsurlarının emeklilik keseneği veya prime esas kazanç sistemine aynı ölçüde dahil edilmemesi, emeklilik döneminde önemli bir gelir azalmasına yol açmaktadır.

Uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik, 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanununda düzenlenen mesleki kariyer basamaklarıdır. Bu unvanların mali karşılığı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152'nci maddesi kapsamında eğitim öğretim tazminatının artırımlı ödenmesi suretiyle sağlanmaktadır. Dolayısıyla söz konusu kariyer basamakları yalnızca mesleki bir unvan olmayıp doğrudan mali sonuç doğurmaktadır. Buna rağmen uzman öğretmen veya başöğretmenin aktif görev döneminde kariyer unvanı nedeniyle yararlandığı artırımlı eğitim öğretim tazminatı, emeklilik dönemindeki mali haklarına aynı biçimde yansımamaktadır. Bu nedenle uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik kariyer basamaklarına bağlı mali kazanımın emeklilik sisteminde de karşılığının bulunmasını sağlayacak bir düzenleme yapılması gerektiğini değerlendiriyoruz.

Öğretmenlerin gelir yapısının önemli unsurlarından biri de ek ders ücretleridir. Ek ders ücreti karşılıksız bir mali ödeme olmayıp fiilen yerine getirilen eğitim ve öğretim görevlerinin karşılığıdır. Öğretmenler meslek hayatları boyunca binlerce saat ek ders görevi yerine getirebilmekte; buna karşılık kadrolu öğretmenlerin bu görevlerden elde ettikleri gelirler emeklilik haklarına doğrudan katkı sağlayan standart bir unsur olarak düzenlenmemektedir.

Talebimiz, değişken nitelikteki bütün ek ders ücretlerinin herhangi bir ölçüt aranmaksızın doğrudan emekli aylığına veya emekli ikramiyesine eklenmesi değildir. Talebimiz; ek ders gelirlerinin tamamının veya belirlenecek bir bölümünün, kamu maliyesi ve sosyal güvenlik dengeleri de gözetilerek uygun bir primlendirme, ortalama alma veya benzeri hesaplama modeli üzerinden emeklilik haklarına katkı sağlayabilmesidir.

Kamu görevlilerine yapılan seyyanen ilave ödeme de bu çerçevede ayrıca ele alınmalıdır. Seyyanen ilave ödeme, kamu görevlilerinin aylık gelirlerinin önemli ve süreklilik gösteren unsurlarından biri hâline gelmiştir. Buna karşılık mevcut düzenleme kapsamında emeklilik prim/kesenek sisteminin dışında tutulması nedeniyle kamu görevlisinin emeklilik aylığının oluşumuna aynı ölçüde katkı sağlamamaktadır. Bu durum, aktif çalışma dönemindeki gelir ile emeklilik dönemindeki gelir arasındaki farkın büyümesine neden olan başlıca unsurlardan biridir.

Talebimiz; seyyanen ilave ödemenin yalnızca aktif çalışma dönemine ilişkin bir gelir unsuru olarak kalmaması, emeklilik sistemiyle ilişkilendirilerek emeklilik haklarına da yansıtılmasıdır. Bu düzenleme yapılırken ortaya çıkacak prim, kesenek, bütçe ve aktüeryal etkilerin Bakanlığınızca değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Bununla birlikte, kamu görevlisinin çalışma hayatında sürekli ve önemli hâle gelen bir gelir unsurunun emeklilik sisteminin dışında tutulmasının uzun vadeli kamu personeli politikası bakımından yeniden değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Diğer taraftan kamu görevlilerinin emeklilik hakları, ilk defa sigortalı oldukları tarihe göre farklı sosyal güvenlik hükümlerine tabi bulunmaktadır. 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edilen kamu görevlileri ile 5510 sayılı Kanunun 4/1-c maddesi kapsamındaki kamu görevlilerinin emeklilik keseneği, prime esas kazanç ve aylık hesaplama yöntemleri birbirinden farklıdır. Aynı mesleği ve aynı kamu hizmetini yürüten öğretmenlerin yalnızca göreve başlama tarihleri nedeniyle farklı emeklilik sonuçlarıyla karşılaşması, kamu personel sistemi açısından yeniden ele alınması gereken bir husustur.

Talebimiz; 5434 ve 5510 kapsamındaki kamu görevlileri arasındaki emeklilik hakkı ve gelir farklılıklarının mümkün olduğunca giderilmesi; bunun tamamen ortadan kaldırılmasının kısa vadede mümkün olmaması hâlinde ise her iki sistem arasındaki hak ve gelir farklarının azaltılması ve daha adil, dengeli ve öngörülebilir bir emeklilik yapısının oluşturulmasıdır.

Mil Maarif-Sen olarak; uzman öğretmen ve başöğretmenlere kariyer unvanlarına bağlı olarak ödenen artırımlı eğitim öğretim tazminatının emeklilik haklarına yansıtılmasını sağlayacak mali ve mevzuat düzenlemelerinin yapılmasını, öğretmenlerin fiilen yerine getirdikleri ek ders görevlerinden elde ettikleri gelirlerin uygun bir primlendirme ve hesaplama modeli aracılığıyla sosyal güvenlik ve emeklilik haklarına katkı sağlamasının mali ve teknik yönden değerlendirilmesini, seyyanen ilave ödemenin emeklilik keseneğine ve prime esas kazanca dahil edilmesini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenerek emeklilik haklarına yansıtılmasını, 5434 ve 5510 kapsamındaki kamu görevlileri arasında emeklilik hakları yönünden ortaya çıkan farklılıkların azaltılmasına ve mümkün olan ölçüde ortadan kaldırılmasına yönelik çalışma yürütülmesini, ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile koordineli olarak gerekli mali, aktüeryal ve mevzuat çalışmalarının başlatılmasını talep ediyoruz.

Başvurumuz kapsamında yapılacak değerlendirme ve işlemler hakkında sendikamıza bilgi verilmesi hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Akif KETEN
Genel Sekreter

Mustafa DAĞAŞAN
Genel Başkan